

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ : Σ.Δ.Ο.

Τμήμα : Διοίκηση Επιχειρήσεων

Θέμα : "Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων"

Εισηγητής : Άλκης Αναγνωστόπουλος

Σπουδάστρια : Ζεστανάκη Σοφία

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	6351
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Πρόλογος – Εισαγωγή (σελ. 1)

Κεφάλαιο 1°

- 1.1 Υποδομή της Αρχής (σελ. 2-3)
 - α) Ανθρώπινο Δυναμικό (σελ. 2-3)
 - β) Οικονομικά Στοιχεία (σελ. 3)
 - γ) Πληροφορική Υποδομή (σελ. 3)
- 1.2 Συγκρότηση της Αρχής (σελ. 4)
- 1.3 Χαρακτηριστικά Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (σελ. 5)
 - 1.3.1. Προϋποθέσεις επεξεργασίας (σελ. 6)
- 1.4 Βασικές Δραστηριότητες (σελ. 7)
 - 1.4.1 Διενέργεια διοικητικών ελέγχων (σελ. 8)
 - 1.4.2 Διαδικασία και έκταση διοικητικού ελέγχου αρχείου (σελ. 9)
 - 1.4.3 Διενεργηθέντες έλεγχοι (σελ. 10-11)

Κεφάλαιο 2°

- 2.1 Λιεθνή κείμενα προστασίας προσωπικών δεδομένων (σελ. 12)
 - 2.1.1. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών (σελ. 12)
 - 2.1.2. Στον τομέα της παιδείας (σελ. 13)
 - 2.1.3. Στις εργασιακές σχέσεις (σελ. 14)
 - 2.1.4. Στον ελεύθερο χρόνο (σελ. 15)
- 2.2 Οι κανόνες και αρχές της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων (σελ. 16-17)
- 2.3 Τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων (σελ. 18)
 - 2.3.1. Το δικαίωμα ενημέρωσης (σελ. 19-20)
 - 2.3.2. Το δικαίωμα πρόσβασης (σελ. 21)
 - 2.3.3. Το δικαίωμα της αντίρρησης (σελ. 22-23)
 - 2.3.4. Το δικαίωμα προσωρινής διοικητικής και δικαστικής προστασίας (σελ. 24)

Κεφάλαιο 3^ο

- 3.1 Εξέταση προσφγγών** (σελ. 26)
3.1.1. Γνωμοδοτήσεις – Οδηγίες – Αποφάσεις (σελ. 27-28)
3.1.2. Γνωστοποίηση Αρχείων (σελ. 29)
3.1.3. Απαλλαγή υποχρέωσης γνωστοποίησης και λήψης άδειας (σελ. 30)
- 3.2 Κωλύματα – Ασυμβίβαστα Μελών της Αρχής** (σελ. 31)
- 3.3 Κυρώσεις Διοικητικές** (σελ. 32)
3.3.1. Ποινικές κυρώσεις (σελ. 33-34)
3.3.2. Διοικητικές κυρώσεις (σελ. 35)

Κεφάλαιο 4^ο – ΕΡΕΥΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ – ΟΔΗΓΙΕΣ – ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ (σελ. 36)

Α' ΜΕΡΟΣ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2000 – ΟΔΗΓΙΕΣ 2000

- 4.1 Απόφαση για τις ταυτότητες (Α.Π. 510-1715-5-00)** (σελ. 36-39)
- 4.2 Απόφαση για τη συλλογή προσωπικών δεδομένων από εταιρείες τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων (Α.Π. 1469 13-11-2000)** (σελ. 40-42)
- 4.3 Απόφαση για τα πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' (29-11-2000)** (σελ. 43-44)
- 4.4 Οδηγία : "Για τα κλειστά κυκλώματα" (Α.Π. 1122/26-9-00)** (σελ. 45)

Β' ΜΕΡΟΣ

- 4.5 Παραβίαση προσωπικών δεδομένων μαθήτριας (Αποφ. Αρ. 35/2001)** (σελ. 46-47)
- 4.6 Απόφαση για τα "Reality" (Αποφ. Αρ. 92/2001)** (σελ. 48-50)
- 4.7 Απόφαση για τα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης που εκδίδουν οι δήμοι (Αποφ. Αρ. 65/2001)** (σελ. 51-52)
- 4.8 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ για την ανάλυση γενετικού υλικού για σκοπούς εξιχνίασης εγκλημάτων και ποινικής δίωξης (Γνωμοδ. Αρ. 15/2001)** (σελ. 53-54)
- 4.9 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ σχετικά με την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια (Γνωμοδ. Αρ. 86-01)** (σελ. 55-56)
- 4.10 ΜΕΡΟΣ Γ' – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ** (σελ. 57-62)

4.11 Προβλήματα (σελ. 63)

4.12 Λύσεις – Επίλογος (σελ. 64)

Βιβλιογραφία (σελ. 65)

• Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Πρόλογος – Εισαγωγή

Το 2001 είναι αναμφισβήτητα το έτος κατά το οποίο η Ελλάδα από τις πρώτες χώρες παγκοσμίως καθιέρωσε συνταγματικά το δικαίωμα στην πληροφόρηση, το δικαίωμα συμμετοχής στην κοινωνία της πληροφορίας αλλά και το δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή και χρήση των προσωπικών δεδομένων. Θεσμοθετήθηκε συνταγματικά και η δημιουργία και λειτουργία ανεξάρτητης αρχής που διασφαλίζει και προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα σε όλους τους τομείς.

Το γεγονός αυτό πρέπει να τονιστεί με έμφαση, αφού αποτελεί πρόοδο και δημοκρατική κατάκτηση, η σημασία της οποίας πρέπει να γίνει από όλους αντιληπτή. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων παρακολουθώντας τη νέα πραγματικότητα προσπαθεί χωρίς να παρεμποδίζει την ανάπτυξη, να στιγματίζει και να τιμωρεί όλα τα κακά που συνεπάγεται η εφαρμογή της.

Αντικείμενο της Αρχής αυτής είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς την προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της προσωπικής ζωής.

Περισσότερο κατανοητή γίνεται η έννοια της Αρχής προσωπικών δεδομένων με την ανάλυση ορισμένων βασικών εννοιών.

Συγκεκριμένα "Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα" νοείται κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Πιο αναλυτικά, "ευαίσθητα δεδομένα" είναι εκείνα τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση σωματίου, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια, καθώς και την ερωτική ζωή και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.

Βασική έννοια που πρέπει να γνωρίζουμε είναι αυτή του "υποκειμένου των δεδομένων". Πρόκειται για το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόσταση του ατόμου από βιολογική, φυσική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, κοινωνική ή πολιτική.

Η "επεξεργασία" δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται από το Δημόσιο ή από Νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου, ή φυσικού προσώπου με τη βοήθεια ή χωρίς τη βοήθεια αυτοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως η συλλογή, οργάνωση, καταχώρηση, η διατήρηση, αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, χρήση ή διαβίβαση, η διάδοση, η δέσμευση, ακόμα και η διαγραφή και η καταστροφή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Κεφάλαιο 1^ο

1.1 Υποδομή της Αρχής

α) Ανθρώπινο Δυναμικό

Η Αρχή επικουρείται στο έργο της από τη Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και συγκροτείται από τρία τμήματα : αα) το τμήμα των ελεγκτών, ββ) το τμήμα Επικοινωνίας και γγ) το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων.

αα) Το τμήμα ελεγκτών έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Ενδεικτικά στο τμήμα αυτό ανήκει η διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε κάθε αρχείο, η προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών θεμάτων που εντάσσονται στο νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η προπαρασκευή για την έκδοση οδηγιών με σκοπό την ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής του τόμου νομοθεσίας, η προετοιμασία φακέλων, η σύνταξη μελετών. Στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες του κλάδου των επιστημών της Νομικής και Πληροφορικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του 207/1998 Προεδρικού Διατάγματος για την οργάνωση της Γραμματείας της Αρχής ο αριθμός των οργανικών θέσεων τμήματος αυτού προβλέπεται σε 13. το νευραλγικό όμως αυτό τμήμα για τη λειτουργία της αρχής έχει σημαντικά κενά στη στελέχωσή του. Μόνο οι 8 θέσεις ελεγκτών καλύφθηκαν αρχικά με συνέπεια να αντιμετωπίζει η Αρχή σοβαρές δυσχέρειες στην εκπλήρωση του ελεγκτικού της έργου και στην εκτέλεση της εν γένει αποστολής της. Οι δυσχέρειες αυτές επιτάθηκαν από την παραίτηση ενός ελεγκτή, μέσα στο 2001, με συνέπεια ο αριθμός των κενών θέσεων ελεγκτών να ανέρχεται σε έξι. Ο Πρόεδρος της Αρχής ζήτησε την πλήρωση των κενών θέσεων με το υπ' αριθμόν 810/17.7.2000 έγγραφό του προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο οποίο δεν δόθηκε ακόμα συνέχεια. Είναι αναγκαία για την αποτελεσματική ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής η προώθηση της διαδικασίας πλήρωσης των πιο πάνω κενών θέσεων.

ββ) Το τμήμα Επικοινωνίας αποτελείται από επιστημονικό προσωπικό του κλάδου των κοινωνικών Επιστημών, της Επικοινωνίας και της Μετάφρασης. Είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της επικοινωνιακής πολιτικής της Αρχής μέρος της οποίας είναι και η μέριμνα των δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας της Αρχής με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ιδιώτες και με υπηρεσίες του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων και συνεδρίων επί θεμάτων αρμοδιότητας της Αρχής.

γγ) Το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων αποτελείται από προσωπικό με γνώσεις Δημόσιας Διοίκησης και Οικονομικών. Οι υπάλληλοι του τμήματος είναι

επιφορτισμένοι με τη γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και των μελών, την ηλεκτρονική τήρηση του πρωτοκόλλου, την τήρηση των πρακτικών συνεδριάσεων, τη δακτυλογράφηση κάθε είδους κειμένων, την ταξινόμηση και διαρκή ενημέρωση κάθε αναγκαίου αρχείου και τη σύνταξη και εκτέλεση του οικονομικού προϋπολογισμού της Αρχής. Στα καθήκοντα του τμήματος υπάγεται επίσης η διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων της υπηρεσίας (μισθοδοσία, εκκαθάριση εσόδων και δαπανών), η μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και η υποστήριξη των μηχανογραφικών εφαρμογών και του λογισμικού.

β) Οικονομικά Στοιχεία

Η Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, έχει δικό της προϋπολογισμό στον οποίο εισηγείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης ύστερα από δική της πρόταση.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής ανήλθε για το 2001 σε δρχ. 502.500.000 (1.474.688.19€). Οι βασικές κατηγορίες προβλεπόμενων δαπανών είναι : μισθοδοσία, πληρωμές για υπηρεσίες και προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού, πρόσθετες παροχές και πληρωμές για μετακίνηση δημοσίων ή μη.

Το άνω ποσό δαπανήθηκε στο σύνολό του.

Ο προϋπολογισμός του 2002 ανέρχεται στο ποσό των 1.852.200.00 €.

Στον προϋπολογισμό του 2001, όπως και στον 2002 περιελήφθησαν και κωδικοί αναφορικά με τις δαπάνες για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση του προσωπικού, καθώς και με τις δαπάνες για την εκπροσώπηση της Αρχής τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

γ) Πληροφορική Υποδομή

Η δημιουργία της πληροφορικής υποδομής της Αρχής επιτεύχθηκε σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, η Αρχή προμηθεύτηκε σταθμούς εργασίας, εξυπηρετητές, δικτυακό εξοπλισμό, επίσης λογισμικό κλπ.

Στο δεύτερο στάδιο (2000), ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη και εγκατάσταση ειδικών εφαρμογών λογισμικού.

Κατά το 2001 προσαρμόστηκε το πληροφοριακό σύστημα στο νέο νόμισμα Ευρώ.

Το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την ηλεκτρονική υποστήριξη του διοικητικού και λογιστικού έργου της Αρχής, καθώς και των ελεγκτικών και επικοινωνιακών δραστηριοτήτων της.

Έτσι βελτιώνεται η αποτελεσματικότητα της Αρχής με την άριστη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού και αναβαθμίζονται ποιοτικά οι υπηρεσίες που παρέχονται από την Αρχή στον πολίτη.

1.2. Συγκρότηση της Αρχής

Η Αρχή συγκροτείται από έναν δικαστικό λειτουργό βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας ή αντίστοιχου και άνω, ως Πρόεδρος, και έξι μέλη ως εξής :

- α) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι. σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου.
- β) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι. σε γνωστικό αντικείμενο της πληροφορικής.
- γ) Τρία πρόσωπα κύρους και εμπειρίας στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τα μέλη της Αρχής διορίζονται με την εξής διαδικασία : Ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής πρόταση για το διορισμό των έξι τακτικών μελών της Αρχής και των ισάριθμων αναπληρωτών τους. Η πρόταση περιλαμβάνει διπλάσιο αριθμό υποψηφίων. Ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάζει την πρόταση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, η οποία διατυπώνει γνώμη. Τα τακτικά μέλη της Αρχής και οι αντίστοιχοι αναπληρωτές τους επιλέγονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων. Οι επιλεγέντες διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις αυτές ιδιότητες και προσόντα. Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών μετέχουν στις συνεδριάσεις της Αρχής μόνο σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος του αντίστοιχου τακτικού. Με απόφασή του ο Πρόεδρος της Αρχής αναθέτει ειδικά καθήκοντα στους αναπληρωτές. Η θητεία του κάθε αναπληρωτή είναι ίση με τη θητεία του αντίστοιχου τακτικού.

1.3. Χαρακτηριστικά Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται με τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει αυτών των σκοπών.

β) Να είναι σαφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

γ) Να είναι ακριβή και εφόσον χρειάζεται να υποβάλλονται σε ενημέρωση.

δ) Να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η Αρχή μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή της, να επιτρέπει την διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς, επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφόσον δεν θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή και τρίτων. Η τήρηση των διατάξεων της παραγράφου αυτής βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεγεί ή υφίστανται επεξεργασία κατά παράβαση της προηγούμενης παραγράφου καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας. Η Αρχή αν εξακριβώσει αυτεπαγγέλτως ή μετά από σχετική καταγγελία παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, επιβάλλει τη διακοπή της συλλογής ή της επεξεργασίας και την καταστροφή των δεδομένων που έχουν ήδη συλλεγεί ή τύχει επεξεργασίας.

1.3.1. Προϋποθέσεις επεξεργασίας

α) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο όταν το υποκείμενο δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

β) Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς της συγκατάθεσης, όταν:

- I Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία συμβαλλόμενο μέλος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για την λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο.
- II Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.
- III Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή, είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας, είτε σε τρίτο στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.
- IV Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

1.4. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στις κύριες δραστηριότητες της Αρχής περιλαμβάνονται η διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών, η κατάρτιση κανονιστικών πράξεων και συστάσεων, η εξέταση προσφυγών, η εξέταση αιτήσεων και η χορήγηση αδειών, τήρησης αρχείων και επεξεργασιών ευαίσθητων δεδομένων, η ενημέρωση και η συμβολή στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και η κατάρτιση υποδειγμάτων και σχετικών τεχνικών οδηγιών και λοιπών πληροφοριών για την υποστήριξη των υπεύθυνων επεξεργασίας αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους, της γνωστοποίησης, της ενημέρωσης και της λήψης των κατάλληλων μέτρων ασφαλείας.

1.4.1. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Η δραστηριότητα αυτής της Αρχής, που προβλέπεται από το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, αποσκοπεί στην εξακρίβωση της τήρησης της νομιμότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας συμβάλλοντας έτσι αποφασιστικά στην προστασία της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής του ατόμου.

1.4.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Ο έλεγχος εκτείνεται στη νομιμότητα της λειτουργίας του αρχείου, στη φύση και την κατηγορία των δεδομένων, το σκοπό της επεξεργασίας, τη διασύνδεση αρχείων, τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα βασικά χαρακτηριστικά του πληροφορικού συστήματος, τα μέτρα ασφαλείας του Αρχείου ή της επεξεργασίας, τα προσόντα των προσώπων που εκτελούν την επεξεργασία. Η Αρχή έχει καταρτίσει ενημερωτικές οδηγίες, όπου περιγράφονται οι απαιτήσεις ασφαλείας και τα αναγκαία οργανωτικά και διοικητικά μέτρα για την ασφάλεια του πληροφοριακού συστήματος μιας επιχείρησης.

1.4.3. ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΙ

Το έτος 2001, η Αρχή προέβη στη διενέργεια δεκαπέντε διοικητικών ελέγχων αρχείων. Οι επιλεγέντες φορείς αφορούσαν αρχεία γενικών και ειδικών νοσοκομείων, όπως μαιευτηρίων, διαγνωστικών κέντρων και οργανισμών εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Το 2001, οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν στον τομέα Υγείας και Πρόνοιας.

Ειδικότερα οι οργανισμοί που ελέγχθηκαν είναι οι εξής:

A. Νοσηλευτικά Ιδρύματα – Κλινικές

1. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
2. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΩΤΗΡΙΑ
3. ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ
4. ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ ΗΡΑ
5. ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ ΜΗΤΕΡΑ
6. ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
7. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ "ΓΑΛΗΝΗ"

B. Διαγνωστικά Κέντρα – Κέντρα Αδυνατίσματος

1. BIO – CHECK INT A.E.
2. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ Α.Ε.
3. EUROMEDICA A.E.
4. DNA A.E.

Γ. Δημόσιος Τομέας

1. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας
2. Ινστιτούτο Υγείας Παιδιού

Παρατηρήσεις – Συμπεράσματα :

➤ Νοσηλευτικά Ιδρύματα

Εν όψει του ευαίσθητου χαρακτήρα των προσωπικών δεδομένων τα οποία συλλέγονται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας στα νοσηλευτικά ιδρύματα, κρίθηκε αναγκαία από την Αρχή η πραγματοποίηση ελέγχου της επικοινωνιακής υποδομής καθώς και των διαδικασιών ασφαλούς επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων.

Οι διοικητικοί έλεγχοι επικεντρώθηκαν στην εξέταση των μέτρων ασφαλείας, σε οργανωτικό και τεχνικό επίπεδο, τα οποία έχουν ληφθεί από τους υπεύθυνους επεξεργασίας ιδιαίτερα σε σχέση με τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, καθώς και στην εξέταση της νομιμότητας διακίνησης και απλών προσωπικών δεδομένων.

Διαπιστώθηκαν ελλείψεις μέτρων προστασίας, οι οποίες οδήγησαν στην Αρχή στην Χορήγηση Άδειας λειτουργίας των αρχείων με όρους για τη σύνταξη κώδικα δεοντολογίας, πολιτικής ασφαλείας και τη λήψη και εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων προστασίας.

➤ Διαγνωστικά Κέντρα – Κέντρα Αδυνατίσματος

Τα διαγνωστικά κέντρα συλλέγουν επίσης μεγάλο όγκο δεδομένων υγείας. Οι διαπιστώσεις των ελέγχων συνοψίζονται στην έλλειψη κωδικών δεοντολογίας και λήψης και εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων ασφαλείας. Και στα κέντρα αδυνατίσματος διαπιστώθηκαν ελλείψεις στην τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Ν. 2472/97 και ειδικότερα ως προς την υποβολή γνωστοποίησης και τη λήψη κατάλληλων μέτρων προστασίας, που οδήγησαν την Αρχή στη διατύπωση ανάλογων όρων.

➤ Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Ινστιτούτο Υγείας Παιδιού

Όσον αφορά το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, ο έλεγχος επικεντρώθηκε κυρίως στα αρχεία χορήγησης νοσοκομειακών, επιθεώρησης, βιοϊατρικής έρευνας και νεοπλασιών. Τα αρχεία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας είναι σε μεγάλο ποσοστό αυτοματοποιημένα, αλλά σε κάποιο ποσοστό και χειρόγραφα. Διαπιστώθηκε επίσης η έλλειψη ιδιαίτερα φυσικών, καθώς και άλλων τεχνικών μέτρων ασφαλείας.

Το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, εποπτευόμενος φορέας του Υπουργείου, παρέχει εξειδικευμένο έργο πρόληψης και δημόσιας υγείας και αναπτύσσει ερευνητική και εκπαιδευτική δραστηριότητα στο πεδίο υγείας του παιδιού. Απαιτείται βελτίωση των μέτρων ασφαλείας για την προστασία των αρχείων του ινστιτούτου, τα οποία τηρούνται ηλεκτρονικά και χειρόγραφα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Κεφάλαιο 2^ο

2.1. Τα πρώτα Διεθνή κείμενα προστασίας των προσωπικών δεδομένων

2.1.1. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών

Ο Communications Act του 1984 και ο Electronic Communications Privacy Act του 1986 έχουν ως αντικείμενο την προστασία του λόγου ή των μέσων τεχνικών εγκαταστάσεων μεταφερόμενου λόγου από παράνομες υποκλοπές και ανεπίτρεπτης καταγραφής. Οι παραπάνω νόμοι αποσκοπούν κυρίως στην προστασία του ατόμου από κρατικές επεμβάσεις, καλύπτουν όμως και τις προσβολές που προέρχονται από τρίτους.

Το περιεχόμενο μη δημόσιων συνομιλιών προστατεύεται από την υποκλοπή και την καταγραφή και η παραβίαση συνεπάγεται χρηματικές ποινές ή φυλάκιση και παραχωρεί στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων. Το περιεχόμενο μη δημοσίων συνομιλιών μπορεί κατά την Παρ. 2511 να γνωστοποιηθεί από τον διαβιβαστή των πληροφοριών, όταν ο αποστολέας ή ο αποδέκτης έχουν παραχωρήσει τη συναίνεσή τους, δηλαδή στην περίπτωση που η γνωστοποίηση δεν θεωρείται εμπιστευτική και συναινεί ένα από τα μέρη.

Το περιεχόμενο μιας γνωστοποίησης δεν περιλαμβάνει τα δεδομένα τα οποία αποκαλύπτουν την διαδικασία της μετάδοσης των ειδήσεων, δηλαδή πληροφορίες όπως: ο αριθμός τηλεφώνου, ο τόπος, ο χρόνος και η διάρκεια συνομιλίας δεν υπόκεινται στην προστασία των νόμων και συγκεκριμένα νομοσχέδια που προέβλεπαν την προστασία δεν είχαν ευτυχή κατάληξη. Η Παρ. 2703 αντίθετα προβλέπει ρητά ότι η ηλεκτρονική μεταβίβαση ειδήσεων όπως και οι υπηρεσίες επεξεργασίας των δεδομένων μπορούν και χωρίς τη συναίνεση ή την ενημέρωση των πελατών να μεταβιβάζουν σε τρίτους αυτές τις πληροφορίες με εξαίρεση τις κρατικές αρχές.

2.1.2. Στον τομέα της Παιδείας

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που χρηματοδοτούνται με δημόσια οικονομικά μέσα, υπόκεινται στις ρυθμίσεις του "FAMILY EDUCATIONAL RIGHTS AND PRIVACY ACT OF 1974", που παραχωρεί στους γονείς και στους ενήλικες μαθητές και σπουδαστές το δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία και απαγορεύει σε τρίτους που δεν έχουν σχέση με το σχολείο, την πρόσβαση αυτή χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση.

Η απαγόρευση αυτή δεν καλύπτει όμως την λεγόμενη "Directory Information", στην οποία περιλαμβάνονται το όνομα, η διεύθυνση, ο αριθμός τηλεφώνου, ο τόπος και η ημερομηνία γέννησης, οι αθλητικές επιδόσεις και γενικά οι επιδόσεις και οι ημερομηνίες εγγραφής των μαθητών και σπουδαστών. Προσωπικά δεδομένα που αναφέρονται στο μέγεθος και το βάρος των μελών μιας σχολικής αθλητικής ομάδας μπορεί να μεταβιβαστούν σε τρίτους χωρίς την προηγούμενη συναίνεση ενώ δεν είναι απαραίτητη συναίνεση, ενώ δεν είναι απαραίτητη η συναίνεση για πληροφορίες που έχουν συλλεγεί από πηγές εκτός του σχολείου.

Αν και δεν προβλέπονται περιορισμοί όσον αφορά τη συλλογή ή τη διάρκεια της αποθήκευσης των δεδομένων, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα όμως πρέπει να δίνουν την δυνατότητα στους γονείς και στους ενήλικες μαθητές και σπουδαστές να ζητήσουν τη διαγραφή από τα αρχεία λανθασμένων πληροφοριών, καθώς και δεδομένα που μπορούν να παραβιάσουν την ιδιωτική σφαίρα των μαθητών ή σπουδαστών.

2.1.3. Στις εργασιακές σχέσεις

Αν και η προστασία των δεδομένων στον τομέα των εργασιακών σχέσεων καθίσταται αναγκαία και εμφανίζεται επίκαιρη, εν όψει της αυξημένης τάσης για παραβίαση της προσωπικότητας των εργαζομένων ο ομοσπονδιακός νόμος παρουσιάζει σημαντικά κενά. Ο Equal Employment Opportunity Act του 1972 απαγορεύει τη διάκριση των εργαζομένων λόγω φυλής, χρώματος, φύλλου, θρησκείας και καταγωγής και περιορίζει μόνο τη χρήση των δεδομένων για ένα συγκεκριμένο σκοπό, δεν περιορίζει όμως τη συλλογή, αποθήκευση και άλλες χρήσεις.

2.1.4. Στον ελεύθερο χρόνο

Ο νόμος Cable Communication Policy Act του 1984 αναφέρεται στις συνήθειες των συνδρομητών της δορυφορικής τηλεόρασης και συγκεκριμένα ένας τοπικός σταθμός δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει τις εγκαταστάσεις του χωρίς την προηγούμενη συναίνεση του συνδρομητή για τη συλλογή δεδομένων, που μπορούν να οδηγήσουν στην εξακρίβωση της ταυτότητάς του.

2.2.ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κυρίαρχη αρχή θεωρείται η θεμιτή και νόμιμη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και συγκεκριμένα προκειμένου να υποβληθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε νόμιμη επεξεργασία πρέπει:

Να συλλέγονται με θεμιτό και νόμιμο τρόπο και η επεξεργασία πρέπει να επιδιώκει εκ των προτέρων καθορισμένους σκοπούς, οι οποίοι είναι σαφείς και νόμιμοι. Η συλλογή των δεδομένων αναφέρεται στην προμήθεια πληροφοριών με τη μορφή των ερωτήσεων, υποβολή των δικαιολογητικών και ακρόαση. Δεν πραγματοποιείται συλλογή δεδομένων από διοικητική αρχή χωρίς να έχει ζητηθεί από τον ενδιαφερόμενο.

Οι σχετικές διατάξεις του νόμου προσανατολίζονται στη συλλογή των προσωπικών δεδομένων υπό την προϋπόθεση ότι οι μέθοδοι συλλογής πρέπει να συλλέγονται μετά από προηγούμενη ενημέρωση ή συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει κατά το στάδιο συλλογής πληροφοριών, να ενημερώνει το υποκείμενο του με τρόπο σαφή για την ταυτότητά του, το σκοπό της επεξεργασίας, τους αποδέκτες και την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης του ενδιαφερόμενου στα συλλεγμένα προσωπικά δεδομένα προκειμένου να είναι σε θέση να ασκήσει τα δικαιώματα που του παρέχει ο νόμος όπως: της διόρθωσης, της διαγραφής, ή της υποβολής αντιρρήσεων.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συνδέονται άμεσα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, να θεωρούνται πρόσφορα για την επιδίωξη του σκοπού και η συλλογή τους να περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Επομένως δεν συμβιβάζεται με το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των πληροφοριών ούτε η σώρευση πληροφοριών για την αντιμετώπιση μελλοντικών αναγκών.

Στη γνωστή απόφαση 510/17 της 15.5.00 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούσε τα Δελτία ταυτότητας, αναφέρεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 Παρ. 1 του νόμου 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι σαφή και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία δεν είναι νόμιμη.

Στην περίπτωση των δελτίων ταυτότητας η αναγραφή των στοιχείων που προβλέπει το νομοσχέδιο 127/1969 υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας:

α) το δακτυλικό αποτύπωμα δεν είναι αναγκαίο για την βεβαίωση της ταυτότητας του υποκειμένου αφού αυτή κατ' αρχήν προκύπτει από την φωτογραφία. Το αποτύπωμα συνδέεται με την υποψία ή διαπίστωση εγκληματικής ενέργειας η οποία προσβάλλει την προστατευόμενη από το Σύνταγμα αξία του ανθρώπου.

β) Το ονοματεπώνυμο του / της συζύγου δεδομένου του ότι από το 1983 ο γάμος δεν επιφέρει μεταβολή του επωνύμου των συζύγων.

γ) Το επάγγελμα διότι δεν αποτελεί στοιχείο της φυσικής ταυτότητας, υπόκειται σε μεταβολές. Επιπλέον, ενέχει κοινωνική διάκριση.

δ) Η υπηκοότητα / ιθαγένεια, διότι από το νόμο δελτίο αστυνομικής ταυτότητας φέρουν μόνο οι Έλληνες.

η) Η κατοικία ως μη αναγκαίο.

στ) Το θρήσκευμα διότι ανήκει στον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου και ως εκ τούτου θεωρείται ως μη αναγκαίο.

Η Αρχή θεωρεί ότι η επεξεργασία των παραπάνω στοιχείων δεν είναι θεμιτή και όταν ακόμα το υποκείμενο παρέχει προς τούτο τη ρητή συγκατάθεση.

Το ζήτημα της αναγραφής ή μη του θρησκειώματος στα δελτία ταυτότητας απασχόλησε και το Συμβούλιο της Επικρατείας και στην απόφαση 2281/2001 της ολομέλειας, έκρινε ότι η ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης, περιλαμβάνει το δικαίωμα του ατόμου να μην αποκαλύπτει το θρήσκευμα που ακολουθεί. Κανένας δεν μπορεί να εξαναγκασθεί με κανέναν τρόπο να αποκαλύψει τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις. Συνεπώς η υποχρεωτική αναγραφή του θρησκειώματος στα δελτία ταυτότητας την οποία επιβάλλει η διάταξη του άρθρου 2 του νόμου 127/1969, συνιστά παραβίαση του άρθρου 13 του Συντάγματος.

Γενικά, τα προσωπικά στοιχεία πρέπει να διατηρούνται σε μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους.

Όταν π.χ. η καταχώρηση των προσωπικών στοιχείων αποσκοπεί στη σύναψη σύμβασης, τότε αυτά διατηρούνται μέχρι την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού και διαγράφονται μετά την εκπλήρωση της αποστολής τους. Η αρχή της περιορισμένης διατήρησης στο χρόνο των προσωπικών δεδομένων συνδέεται με το δικαίωμα του υποκειμένου να αποφύγει οριστικούς προσδιορισμούς της ταυτότητάς του, πράγμα που έπληττε την εσώτερη ικανότητά του για αλλαγή.

Η απεριόριστη χρονικά διατήρηση των δεδομένων συνεπάγεται προφανείς κινδύνους: η μόνη πάροδος του χρόνου μπορεί να καταστήσει τα δεδομένα ανακριβή. Επιπλέον, τα ανακριβή δεδομένα συνδεδεμένα με υποκείμενα ή με περιόδους ζωής του παρωχημένες κινδυνεύουν να οδηγήσουν σε μια ισόβια "υπενθύμιση" της συμπεριφοράς και στη δημιουργία τεράστιων βάσεων δεδομένων, όπου θα βρίσκονται ανάμικτα χωρίς συστηματική δομή για μη καθορισμένους σκοπούς, δεδομένα σε όλα τα στάδια ζωής του υποκειμένου.

2.3. Τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων

Με δεδομένο ότι ο νόμος για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχει σκοπό την προστασία του δικαιώματος της προσωπικότητας πρέπει να θεωρηθεί αναγκαία η δυνατότητα του να ελέγχει τα στοιχεία που το αφορούν και τα οποία έχουν συλλεγεί και καταχωρηθεί στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Η δυνατότητα αυτή εκδηλώνεται με την καταχώρηση τεσσάρων θεμελιωδών δικαιωμάτων και συγκεκριμένα του δικαιώματος ενημέρωσης, πρόσβασης, αντίρρησης και παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας, τα οποία αποτελούν μια αναπόσπαστη λειτουργική ενότητα και ρυθμίζονται λεπτομερώς σε κεφάλαιο του νόμου 2472/1997.

2.3.1. Το δικαίωμα ενημέρωσης

Κατά τη διάταξη του άρθρου 11 Παρ. 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο κατά τη διάρκεια συλλογής των δεδομένων. Σε αντίθεση με το γερμανικό νόμο, που περιορίζει το δικαίωμα ενημέρωσης στην πρώτη συλλογή και αποθήκευση, η κοινοτική οδηγία και ο νόμος 2472/1997 επεκτείνουν το δικαίωμα ενημέρωσης σε κάθε συλλογή δεδομένων. Με σκοπό τη διασφάλιση της σαφήνειας, η διάταξη του άρθρου 11 Παρ. 1 προβλέπει ότι η ενημέρωση πρέπει να γίνεται με τρόπο πρόσφορο και σαφή, ενώ στην περίπτωση που το υποκείμενο αδυνατεί να δώσει τη συναίνεσή του, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώσει με τρόπο σαφή το νόμιμο αντιπρόσωπο του υποκειμένου.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 11 Παρ. 1 όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας προβαίνει στη συλλογή των δεδομένων χωρίς τη σύμπραξη του υποκειμένου, οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο για τα εξής στοιχεία:

α) την ταυτότητά του και την ταυτότητα τυχόν εκπροσώπου του με προσδιορισμό της επωνυμίας, της έδρας, διεύθυνσης και αριθμού τηλεφώνου. Στο υποκείμενο δεδομένων πρέπει να γνωστοποιούνται όλα τα στοιχεία που κρίνονται αναγκαία για τη διαπίστωση της ταυτότητας του υπεύθυνου επεξεργασίας, δηλαδή να καθιστούν συγκεκριμένο το πρόσωπο του υπεύθυνου επεξεργασίας, ώστε να αποφεύγονται οι κίνδυνοι σύγχυσης και ελλιπούς ενημέρωσης. Έτσι η αναγραφή της ταχυδρομικής θυρίδας δεν επαρκεί για τη διαπίστωση της ταυτότητας του υπεύθυνου επεξεργασίας και δεν διασφαλίζει τη διαφάνεια της επεξεργασίας.

β) Το σκοπό της επεξεργασίας, η αναφορά του οποίου είναι καθοριστική, γιατί αφ' ενός παραχωρεί στο υποκείμενο των δεδομένων τη δυνατότητα να ελέγξει αν και κατά πόσο τα δεδομένα έχουν συλλεγεί για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και αφ' ετέρου διασφαλίζεται η αρχή της προσφορότητας των δεδομένων.

γ) Τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων με προσδιορισμό της επωνυμίας, διεύθυνσης και αριθμού τηλεφώνου.

δ) Την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης, αφού η άσκησή του προϋποθέτει την ενημέρωση και την γνώση του.

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενημερώνεται πριν από την έναρξη της επεξεργασίας, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιώματά του, χωρίς αυτό να σημαίνεται ότι αίρεται στη συνέχεια ή υποχρέωση ενημέρωσης, αλλά για οποιαδήποτε μεταβολή των δεδομένων, ο υπεύθυνος υποχρεούται να προβαίνει στην ενημέρωση γιατί διαφορετικά στερείται ο ενδιαφερόμενος του δικαιώματος άσκησης του δικαιώματος αντίρρησης.

Όταν για τη συλλογή δεδομένων δεν απαιτείται ούτε ζητείται η συγκατάθεση του υποκειμένου, η ενημέρωσή του γίνεται με πιο πρόσφορο τρόπο ώστε να

εξασφαλίζεται η όσο το δυνατόν απρόσκοπη και επαρκής πληροφόρηση του υποκειμένου.

Η ενημέρωση μπορεί να γίνει:

- α) με διάθεση έντυπου υλικού
- β) με αναγραφή σε λογαριασμούς, τιμολόγια
- γ) με ευδιάκριτη υποσημείωση στο ερωτηματολόγιο, έντυπο αιτήσεων, δελτίο παροχής πληροφοριών κλπ. εφόσον το υποκείμενο καλείται να το συμπληρώσει
- δ) με ειδική, σαφή επισήμανση στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας (website) εφόσον η συλλογή γίνεται μέσω Διαδικτύου.

Τέλος, με τη γνωμοδότηση της 20.9.2001 η Αρχή θεωρεί ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώνονται για την εισαγωγή και χρήση μεθόδων ελέγχου και παρακολούθησης και ιδίως για το σκοπό για τον οποίο απαιτούνται τα δεδομένα που συλλέγονται με τη χρήση αυτών των μεθόδων, τα πρόσωπα στα οποία μεταβιβάζονται, ή ενδέχεται να διαβιβαστούν και τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που προκύπτουν από τη χρήση μεθόδων ελέγχου και παρακολούθησης δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εις βάρος των εργαζομένων, αν αυτός δεν έχει προηγουμένως ενημερωθεί για την εισαγωγή των μεθόδων ελέγχου και παρακολούθησης και για τη χρήση αυτών των δεδομένων. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων πρέπει να ενημερώνονται και να διατυπώνουν γνώμη πριν από την εισαγωγή μεθόδων ελέγχου και παρακολούθησης των εργαζομένων.

2.3.2. Το δικαίωμα πρόσβασης

Η διάταξη του άρθρου 12 του νόμου παραχωρεί στον πολίτη το δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία και συγκεκριμένα να γνωρίζει αν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και να πληροφορείται για ορισμένα βασικά στοιχεία της επεξεργασίας και υποχρεώνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας να απαντήσει εγγράφως (δικαίωμα ενημέρωσης).

Το δικαίωμα πρόσβασης περιλαμβάνει τις εξής πληροφορίες:

α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν και την προέλευσή τους. Δικαιούται ο εργαζόμενος να πληροφορηθεί όχι μόνο το περιεχόμενο, αλλά και τις πηγές από τις οποίες αντλήθηκαν οι πληροφορίες, π.χ. το γεγονός ότι ο εργαζόμενος ορισμένη ημέρα και ώρα, κατά την εκτέλεση της σύμβασης επιδείκνυε αμελή συμπεριφορά, συνέπεια της οποίας ήταν η ζημία του εργοδότη, πρέπει να συνοδεύεται και από την πηγή της πληροφορίας (βιντεοσκόπηση – γνώση εργοδότη).

β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, από την προηγούμενη ενημέρωση, ποια στοιχεία δηλαδή προστέθηκαν ή αφαιρέθηκαν στο φάκελο του εργαζομένου.

Το υποκείμενο των δεδομένων ασκεί δικαίωμα πρόσβασης με την υποβολή σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο επεξεργασίας και την ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής και κάθε άλλο σαφές θέμα ρυθμίζεται με απόφαση της Αρχής. Αν το αίτημα για διόρθωση ή διαγραφή δεδομένων κριθεί βάσιμο είτε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε, σε περίπτωση προσφυγής από την Αρχή, επιστρέφεται στον αιτούντα το ποσό από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος υποχρεούται να χορηγήσει στον ενδιαφερόμενο χωρίς καθυστέρηση, δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου μέρους της επεξεργασίας των δεδομένων που τον αφορά.

Αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός 15 ημερών, αναγνωρίζεται στο υποκείμενο να προσφύγει στην Αρχή. Μετά από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας και απόφαση της Αρχής είναι δυνατόν να περιορίζεται η υποχρέωση πληροφόρησης, εφόσον η επεξεργασία γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Στην περίπτωση αυτή ο Πρόεδρος της Αρχής έχει ελεύθερη πρόσβαση στο αρχείο.

2.3.3. Το δικαίωμα της αντίρρησης

Με τη διάταξη του άρθρου 13 ρυθμίζεται το δικαίωμα αντίρρησης του υποκειμένου για την επεξεργασία δεδομένων που το αφορούν. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει οποτεδήποτε, από τον υπεύθυνο επεξεργασίας να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που τον αφορούν. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί τόσο κατά τη διάρκεια συλλογής των δεδομένων, που συνεπάγεται την άρνηση της χορήγησης της συγκατάθεσης για την επεξεργασία τους, όσο και μετά την άντλησή τους.

Ειδικότερα για τον εργαζόμενο, μπορεί αυτός να απευθύνει αίτηση με την οποία να ζητεί συγκεκριμένη ενέργεια για όλα ή για κάποια από τα προσωπικά του δεδομένα, των οποίων η επεξεργασία είναι παράνομη ή αντισυμβατική. Οι αντιρρήσεις απευθύνονται εγγράφως στον υπεύθυνο επεξεργασίας και πρέπει να αναφέρονται στην επεξεργασία των δεδομένων και να επιδιώκουν συγκεκριμένη ενέργεια, όπως τη διόρθωση, συμπλήρωση, προσωρινή μη χρήση, δέσμευση, μη διαβίβαση ή διαγραφή στοιχείων που το αφορούν. Το αίτημα του υποκειμένου, το οποίο δεν επιτρέπεται να είναι γενικό και αόριστο, μπορεί να αναφέρεται και στην καταστροφή, μη συσχέτιση των δεδομένων ή μη διασύνδεση των αρχείων που το αφορούν. Η επιλογή του αιτήματος εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του υποκειμένου των δεδομένων και πρέπει να εναρμονίζεται με την αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή η υποβολή αντιρρήσεων πρέπει να κρίνονται εύλογες, ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος της υπερβολικής επιβάρυνσης του υπεύθυνου επεξεργασίας.

Στην περίπτωση της ανακρίβειας των δεδομένων αναγνωρίζεται στο υποκείμενο το δικαίωμα της διόρθωσης, δηλαδή όταν τα δεδομένα δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα ή δημιουργούν μια εσφαλμένη εντύπωση για τρίτους όσον αφορά το υποκείμενο, ανεξάρτητα από το αν η ανακρίβεια οφείλεται σε ίδιο το υποκείμενο ή χαρακτηρίζεται ως επουσιώδης, ο υπεύθυνος έχει την υποχρέωση να προβεί στη διόρθωση των ανακριβών δεδομένων κατά τη διάταξη του άρθρου 4 Παρ. 2 στην καταστροφή των δεδομένων, που έχουν συλλεγεί ή υπόκεινται σε επεξεργασία κατά παράβαση της αρχής της ακρίβειας.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει το δικαίωμα να απαντήσει εγγράφως επί των αντιρρήσεων μέσα σε προθεσμία 15 ημερών. Σε περίπτωση αποδοχής του αιτήματος χορηγείται στον ενδιαφερόμενο σε γλώσσα κατανοητή αντίγραφο του διορθωμένου μέρους. Στην απάντησή του οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο για τις ενέργειές του ή για τους λόγους μη ικανοποίησης του αιτήματος. Σε περίπτωση απόρριψης των αντιρρήσεων η απάντηση πρέπει να κοινοποιείται στην Αρχή.

Αν ο υπεύθυνος δεν απαντήσει εμπροθέσμως ή η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο έχει το δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή και να ζητήσει την εξέταση των αντιρρήσεών του.

Αν η Αρχή πιθανολογήσει ότι οι αντιρρήσεις είναι εύλογες και ότι συντρέχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης του υποκειμένου από τη συνέχιση της επεξεργασίας, μπορεί να επιβάλλει την άμεση αναστολή της επεξεργασίας, μέχρις ότου εκδοθεί οριστική απάντηση επί των αντιρρήσεων.

2.3.4. Το δικαίωμα προσωρινής διοικητικής και δικαστικής προστασίας

Κατά την Παρ. 7α που προστέθηκε με το νόμο 2951/2001 όταν η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιβάλλει την άμεση λήψη απόφασης, ο Πρόεδρος μπορεί ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου να εκδίδει προσωρινή διαταγή για άμεση, ολική ή μερική αναστολή της επεξεργασίας ή λειτουργίας του Αρχείου.

Το υποκείμενο έχει το δικαίωμα να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο και να ζητήσει την άμεση αναστολή ή μη εφαρμογή πράξης ή απόφασης που τον θίγει, η οποία έχει ληφθεί από διοικητική αρχή, ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο και αποκλειστικά με αυτοματοποιημένη επεξεργασία στοιχείων εφόσον η επεξεργασία αυτή προβλέπει στην αξιολόγηση της προσωπικότητας του και ιδίως της αποδοτικότητάς του στην εργασία, της οικονομικής φερεγγυότητάς του, της αξιοπιστίας του και της εν γένει συμπεριφοράς του. Όταν η επεξεργασία είναι αυτοματοποιημένη και αποβλέπει τους παραπάνω σκοπούς, ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να προσφύγει στο αρμόδιο διοικητικό ή πολιτικό δικαστήριο και να ζητήσει την άμεση αναστολή ή μη εφαρμογή πράξης ή απόφασης που τον θίγει, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις παροχής έννομης προστασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Κεφάλαιο 3^ο

3.1 ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Η εξέταση προσφυγών και η απάντηση ερωτημάτων είναι το σημαντικότερο μέρος του έργου της Αρχής που γίνεται άμεσα αντιληπτό από τον πολίτη και διαμορφώνει τη δημόσια εικόνα της. Η προστασία των δικαιωμάτων της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής, που είναι ο πρωταρχικός σκοπός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, πραγματώνεται με τη μεσολάβησή της στην επίλυση προβλημάτων στα οποία καλείται να παίξει τον ανεξάρτητο ρόλο που της έχει ανατεθεί από το νόμο.

Κατά τη διάρκεια του 2001 η Αρχή επιλήφθηκε 944 προσφυγών – αιτήσεων και ερωτημάτων, τα οποία έχουν απαντηθεί ή επιλυθεί σχεδόν στο σύνολό τους.

Η Αρχή επιλήφθηκε ύστερα από αιτήσεις και ερωτήματα ιδιωτών, δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών. Τα αιτήματα των ιδιωτών αφορούσαν καταγγελίες για παράνομη χρήση προσωπικών τους δεδομένων από δημόσιες υπηρεσίες και φορείς, από ιδιώτες και από το διατραπεζικό σύστημα πληροφοριών ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

3.1.1. Γνωμοδοτήσεις – Οδηγίες – Αποφάσεις

Η Αρχή, κατά τη διάρκεια του έτους 2001 εξέδωσε 3 γνωμοδοτήσεις, 1 οδηγία και 157 αποφάσεις. Σε 17 περιπτώσεις επιλήφθηκε αυτεπάγγελτα και στις υπόλοιπες ύστερα από αιτήματα ιδιωτών, φορέων και οργανισμών ιδιωτικού δικαίου, δημοσίων υπηρεσιών και Αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Σε 11 περιπτώσεις κηρύχθηκε αναρμόδια να αποφανθεί είτε διότι τα σχετικά θέματα υπάγονται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων είτε διότι ανήκαν στην αρμοδιότητα άλλων αρχών. Σε 60 περιπτώσεις έκανε εν όλω ή εν μέρει δεκτά τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες ενώ σε 32 περιπτώσεις απέρριψε τα αιτήματα ιδιωτών. Σε 14 περιπτώσεις απάντησε σε ερωτήματα που υπέβαλαν δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και φορείς Δημοσίου Δικαίου.

Γενικότερα, η κατηγοριοποίηση των προσφύγων και γενικότερων αιτημάτων πολιτών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

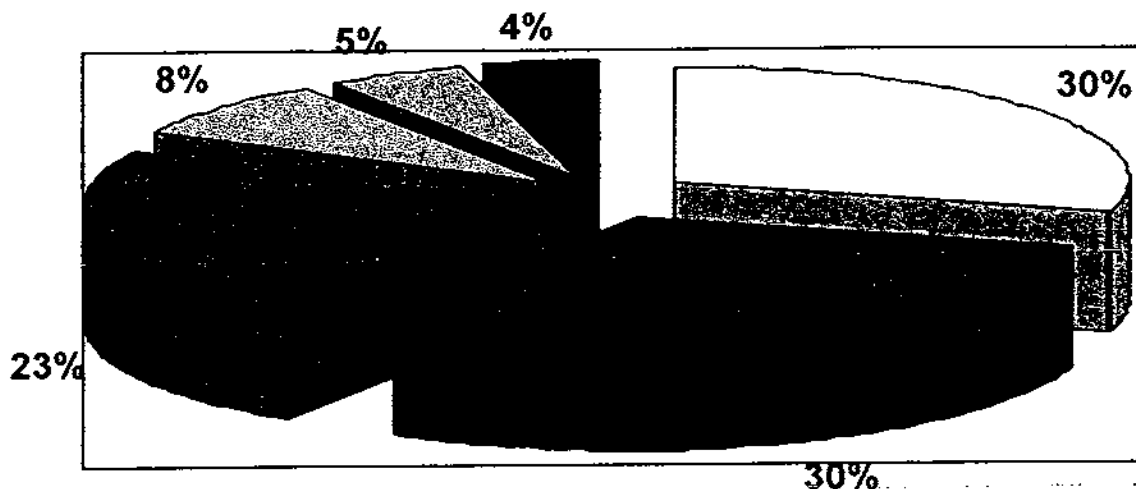
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

• Προσφυγές κατά Τραπεζών	: 17
• Πρόσβαση σε Αρχεία	: 219
• Ερωτήσεις / Αιτήματα	: 281
• Προσφυγές αναφορικά με το Π.Σ. Σέγκεν	: 271
• Προσφυγές κατά εταιρειών άμεσης προώθησης προϊόντων και πωλήσεων	: 46
• Προσφυγές κατά εταιρειών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας	: 37
• Προσφυγές κατά εταιρειών πιστοληπτικής Ικανότητας – ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	: 73

ΣΥΝΟΛΟ : 944

-Ακολουθεί Πίνακας «Κατηγορίες προσφυγών – αιτημάτων σε ποσοστιαία κλίμακα :

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ – ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

Προσφυγές αναφορικά με το Π.Σ. Σέγκεν

Ερωτήσεις-Αιτήματα

Πρόσβαση σε αρχεία

Προσφυγές κατά εταιρειών πιστοληπτικής ικανότητας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.

Προσφυγές κατά εταιρειών άμεσης προώθησης προϊόντων και πωλήσεων

Προσφυγές κατά εταιρειών κινητής-σταθερής τηλεφωνίας

3.1.2. Γνωστοποίηση Αρχείων

1. Ο Υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή, τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας.
2. Με τη γνωστοποίηση της προηγούμενης παραγράφου ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει απαραίτητα να δηλώνει :
 - α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο του και τη διεύθυνσή του. Εάν ο υπεύθυνος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο όπου εφαρμόζεται το Ελληνικό Δίκαιο θα πρέπει να δηλώνει το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο και την διεύθυνση εκπροσώπου του στην Ελλάδα.
 - β) Τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το Αρχείο ή ο κύριος εξοπλισμός που υποστηρίζει την επεξεργασία.
 - γ) Την περιγραφή του σκοπού της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο.
 - δ) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο.
 - ε) Το χρονικό διάστημα για το οποίο προτίθεται να εκτελεί την επεξεργασία ή να διατηρήσει το αρχείο.
 - στ) Στους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους ανακοινώνει ή ενδέχεται να ανακοινώσει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
 - ζ) Τις ενδεχόμενες διαβιβάσεις και το σκοπό της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες.
 - η) Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος και μέτρων ασφαλείας του αρχείου ή της επεξεργασίας.

3.1.3. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

1) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις :

α) Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα σε σχέση εργασίας ή έργου ή με παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί.

β) Όταν η επεξεργασία αφορά πελάτες ή προμηθευτές, εφόσον τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσης διάταξης, τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης οι ασφαλιστικές εταιρείες για όλους τους κλάδους της ασφάλισης, οι φαρμακευτικές εταιρείες, οι εταιρείες εμπορίας πληροφοριών και τα χρηματοπιστωτικά νομικά πρόσωπα, όπως τράπεζες και οι εταιρείες έκδοσης πιστωτικών καρτών.

γ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από γιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, και αφορά ιατρικά δεδομένα, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει ο νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση.

δ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικηγόρους, συμβολαιογράφους, δικαστικούς επιμελητές και αφορά την παροχή νομικών υπηρεσιών προς πελάτες τους, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από υποχρέωση απορρήτου που προβλέπει ο νόμος και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους, εκτός από τις περιπτώσεις που είναι αναγκαίο και συνδέεται άμεσα με την εκπλήρωση εντολής του πελάτη.

3.2. Κωλύματα – Ασυμβίβαστα Μελών της Αρχής

1) Δεν μπορεί να διορισθεί μέλος της Αρχής :

α) Υπουργός, Υφυπουργός, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου ή αυτοτελούς γενικής γραμματείας και Βουλευτής.

β) Διοικητής, Διευθυντής, Διαχειριστής, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή ασκών διευθυντικά καθήκοντα εν γένει σε επιχείρηση η οποία παράγει, μεταποιεί, διαθέτει ή εμπορεύεται υλικά χρησιμοποιούμενα στην πληροφορική ή τις τηλεπικοινωνίες.

3.3. Κυρώσεις (άρθρο 21) – Διοικητικές Κυρώσεις

Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.
- β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως (50.000.000) δρχ.
- γ) Προσωρινή ανάκληση άδειας.
- δ) Οριστική ανάκληση άδειας.
- ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.

- 2) Οι υπό στοιχεία β, γ, δ και ε, διοικητικές κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται.

Οι υπό στοιχεία γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπήν παράβασης. Πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί σωρευτικά και με τις υπό στοιχεία γ, δ και ε κυρώσεις. Αν επιβληθεί η κύρωση της καταστροφής αρχείου, για την καταστροφή ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου, στον οποίο μπορεί να επιβληθεί και πρόστιμο για μη συμμόρφωση.

- 3) Τα ποσά των προστίμων της Παρ. 1 μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ύστερα από πρόταση της Αρχής.
- 4) Οι πράξεις της Αρχής με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα συνιστούν εκτελεστό τίτλο και επιδίδονται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον τυχόν εκπρόσωπό του. Η εισπραξη των προστίμων γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπραξέως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

3.3.1. Ποινικές Κυρώσεις (Άρθρο 22)

1. Όποιος παραλείπει να γνωστοποιήσει στην Αρχή, κατά το άρθρο 6 του παρόντος νόμου τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή οποιαδήποτε μεταβολή στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της άδειας που προβλέπεται από την Παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, τιμωρείται με φυλάκιση έως 3 ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δρχ. έως 5 εκατομμυρίων δρχ.
2. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 7 του παρόντος νόμου διατηρεί αρχείο χωρίς άδεια ή κατά παράβαση των όρων και προϋποθέσεων της Άδειας της Αρχής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 1 έτους και χρηματική ποινή 1 εκατομμύριο δρχ. έως 5 εκατομμύρια δρχ.
3. Όποιος χωρίς δικαίωμα επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο σε αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή λαμβάνει γνώση αυτών ή τα αφαιρεί, αλλοιώνει, καταστρέφει, βλέπτει, μεταδίδει, ανακοινώνει, ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 1 έτους και χρηματική ποινή και αν πρόκειται για ευαίσθητα δεδομένα με χρηματική ποινή τουλάχιστον 1 εκατομμυρίου δρχ. έως 10 εκατομμυρίων δρχ., αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις.
4. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας που δεν συμμορφώνεται με τις αποφάσεις της Αρχής που εκδίδονται για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης, σύμφωνα με την Παρ. 4, του άρθρου 12, για την ικανοποίηση του δικαιώματος αντίρρησης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 2 ετών και με χρηματική ποινή 1 εκατομμυρίου δρχ. έως 5 εκατομμυρίων δρχ.
5. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των Παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, ή να βλάψει τρίτον, επιβάλλεται κάθειρξη έως 10 ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον 2 εκατομμυρίων δρχ.
6. Αν από τις πράξεις των Παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου προκλήθηκε κίνδυνος για την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος ή για την Εθνική ασφάλεια, επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον 5 εκατομμυρίων δρχ. έως 10 εκατομμυρίων δρχ.

7. Αν οι πράξεις των Παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου τελέστηκαν από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση έως 3 ετών και χρηματική ποινή.
8. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είναι φυσικό πρόσωπο, ευθύνεται ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου ή ο επικεφαλής της δημόσιας αρχής ή υπηρεσίας ή οργανισμού, αν ασκεί και ουσιαστικά τη διοίκηση ή διεύθυνση αυτών.
9. Για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής καθώς και οι προς τούτο ειδικά εντεταλμένοι υπάλληλοι του τμήματος ελεγκτών της Γραμματείας, είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο Κ.Π.Δ. Μπορούν να διενεργούν προανάκριση και χωρίς εισαγγελική παραγγελία όταν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλεια ή υπάρχει κίνδυνος από την αναβολή.
10. Για τα εγκλήματα της Παρ. 5 του παρόντος άρθρου καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση όπου προηγήθηκε διοικητικός έλεγχος από την Αρχή, ο Πρόεδρος αυτής ανακοινώνει γραπτώς στον αρμόδιο Εισαγγελέα οτιδήποτε αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας από την Αρχή και διαβιβάζει σε αυτόν όλα τα στοιχεία και τις αποδείξεις.
11. Η προανάκριση για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου περατώνεται μέσα το πολύ σε 2 μήνες από την άσκηση της ποινικής δίωξης.

3.3.2. Διοικητικές κυρώσεις

Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

- α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.
- β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες έως πενήντα εκατομμύρια δρχ.
- γ) Προσωρινή ανάκληση άδειας.
- δ) Οριστική ανάκληση άδειας.
- ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.

Οι υπό στοιχεία β, γ, δ και ε, διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. Οι υπό στοιχεία γ, δ και ε, επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής παράβασης.

ΕΡΕΥΝΑ

Κεφάλαιο 4^ο

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ – ΟΔΗΓΙΕΣ – ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Α' ΜΕΡΟΣ : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2000 – ΟΔΗΓΙΕΣ 2000

4.1 Απόφαση για τις ταυτότητες (Α.Π. 510/1715-5-00)

Τα δελτία ταυτότητας που φέρουν σήμερα οι Έλληνες πολίτες εκδίδονται από την οικεία αστυνομική αρχή βάσει του νομοσχεδίου 127/1969 «περί της αποδεικτικής ισχύος των αστυνομικών ταυτοτήτων». Το άρθρο του νομοσχεδίου 127/1969 προβλέπει ότι στο δελτίο ταυτότητας περιλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

1. φωτογραφία
2. δακτυλικό αποτύπωμα
3. επώνυμο
4. όνομα
5. όνομα πατρός
6. όνομα μητρός
7. όνομα συζύγου
8. χρονολογία γεννήσεως (ακριβή)
9. τόπο γεννήσεως
10. ανάστημα (δια τους άνω του 25^{ου} έτους)

11. σχήμα προσώπου
12. χρώμα οφθαλμών
13. ομάδα αίματος (προαιρετικώς)
14. διεύθυνση κατοικίας
15. επάγγελμα
16. υπηκοότητα
17. δήμο εγγραφής και αριθμό μητρώου
18. θρήσκευμα

Ο νόμος 1599-1986 (Α 75) προέβλεψε νέου τύπου δελτίο ταυτότητας που θα εκδίδεται όχι πλέον από αστυνομική αρχή, αλλά από τις οικίες Νομαρχίες. Σύμφωνα λοιπόν με το άρθρο 3 του νόμου 1599-1986 τα νέα δελτία ταυτότητας περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία :

1. φωτογραφία
2. επώνυμο
3. όνομα
4. επώνυμο και όνομα πατρός
5. επώνυμο και όνομα μητρός
6. επώνυμο και όνομα συζύγου
7. χρονολογία γεννήσεως
8. τόπο γεννήσεως
9. ομάδα αίματος
10. θρήσκευμα (το οποίο δεν αναγράφεται υποχρεωτικά αλλά μόνο εφόσον ζητηθεί)
11. τόπος κατοικίας

Τόσο τα παλαιά αστυνομικά δελτία ταυτότητας, όσο και τα νέα δελτία ταυτότητας είναι δημόσια έγγραφα που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Τα δεδομένα αυτά καταχωρίζονται σε αρχείο των οικείων δημοσίων αρχών και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας. Σκοπός της εν λόγω επεξεργασίας είναι η βεβαίωση της ταυτότητας του υποκειμένου. Δηλαδή ότι ο εικονιζόμενος στο δελτίο (ή κάτοχός του, αν δεν περιλαμβάνει φωτογραφία) είναι άτομο που φέρει τα στοιχεία που το εξατομικεύουν κατά μοναδικό τρόπο.

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα δελτία ταυτότητας καταχωρίζονται σε αρχείο και μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας και από άλλες αρχές, υπηρεσίες και τρίτους προς τους οποίους το υποκείμενο απευθύνεται κάνοντας χρήση του δ.τ., εκτός από τις αρχές που εκδίδουν τις ταυτότητες.

Εν όψει του σκοπού επεξεργασίας που είναι η βεβαίωση της ταυτότητας του υποκειμένου τα ακόλουθα στοιχεία, που προβλέπει το νομοσχέδιο 127-1969 για τις ταυτότητες, υπερβαίνουν τον σκοπό της επεξεργασίας :

α) Το δακτυλικό αποτύπωμα του υποκειμένου. Το στοιχείο αυτό δεν είναι αναγκαίο για την βεβαίωση της ταυτότητας του υποκειμένου αφού αυτή καταρχήν προκύπτει από την προβλεπόμενη φωτογραφία. Εξάλλου, το αποτύπωμα συνδέεται με την υποψία ή διαπίστωση εγκληματικής δραστηριότητας ("σεσημασμένοι"), η απόδοση της οποίας υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο και προσβάλλει την προστατευόμενη από το Σύνταγμα αξία του ανθρώπου.

β) Το ονοματεπώνυμο του / της συζύγου δεδομένου ότι ήδη από το 1983 ο γάμος δεν επιφέρει μεταβολή του επωνύμου των συζύγων. Εξάλλου η αναγραφή του δεν εξυπηρετεί τον σκοπό της ταυτότητας.

γ) Το επάγγελμα, διότι δεν αποτελεί στοιχείο φυσικής ταυτότητας, υπόκειται σε μεταβολές και δεν απηχεί απαραίτητα την πραγματικότητα σε χρόνο μεταγενέστερο αυτού της έκδοσης του δελτίου. Επιπλέον, ενέχει κοινωνική διάκριση που δεν είναι σκόπιμο να αποτελεί στοιχείο επεξεργασίας του πιο πάνω αρχείου.

δ) Η υπηκοότητα / ιθαγένεια, διότι εκ του νόμου δελτία αστυνομικής ταυτότητας φέρουν μόνο οι Έλληνες πολίτες.

- ε) Η κατοικία, ως μη αναγκαίο και πρόσφορο (διότι υπόκειται σε αλλαγές).
- στ) Το θρήσκευμα, διότι ανάγεται στον εσωτερικό κόσμο του ατόμου και ως εκ τούτου είναι απρόσφορο και μη αναγκαίο.

Η επεξεργασία όλων των προαναφερθέντων δεδομένων δεν είναι θεμιτή ακόμη και αν υπάρχει η συγκατάθεση του υποκειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4.2. ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Α.Π. 1469/13-11-2000)

Από καταγγελίες πολιτών προς την Αρχή προκύπτει ότι κατά τη διαδικασία αίτησης σύνδεσης στα δίκτυα της κινητής τηλεφωνίας, οι εταιρείες απαιτούν να προσκομισθούν τα εξής φωτοαντίγραφα (τα οποία παραμένουν στην κατοχή του φορέα παροχής τηλεπικ. υπηρεσιών) :

- εκκαθαριστικό εφορίας
- λογαριασμό ΔΕΗ – ΟΤΕ
- πιστωτική κάρτα (αν η χρέωση θα γίνεται μέσω κάρτας)
- ταυτότητα

Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου 2472/97, προσωπικά δεδομένα.

Η συλλογή προσωπικών δεδομένων από τις εταιρείες κινητικής τηλεφωνίας είναι νόμιμη εφόσον τα στοιχεία που συλλέγονται είναι σύμφωνα με το άρθρο 4 συναφή και πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Έτσι :

α) Η συλλογή φωτοτυπιών της ταυτότητας και του λογαριασμού ΔΕΗ – ΟΤΕ κρίνεται νόμιμη για την επαλήθευση των στοιχείων του φυσικού προσώπου που θα λάβει τις σχετικές υπηρεσίες από την εταιρεία. Τα ίδια στοιχεία αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας για την έκδοση των μηνιαίων λογαριασμών.

β) Όταν η πληρωμή γίνεται μέσω πιστωτικής κάρτας αυτή κρίνεται νόμιμη για την επαλήθευση των στοιχείων του φυσικού προσώπου που θα λάβει τις σχετικές υπηρεσίες από την εταιρεία, καθώς τα στοιχεία αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας για την έκδοση μηνιαίων λογαριασμών.

γ) Όταν η πληρωμή δεν γίνεται μέσω πιστωτικής κάρτας, τότε μπορεί να ελέγχεται η φερεγγυότητα του πελάτη μέσω επίδειξης εκκαθαριστικού στον τόπο υπογραφής σχετικής σύμβασης.

Γι' αυτούς τους λόγους αποφασίστηκε :

- Κατά τη διαδικασία συμπλήρωσης της αίτησης των συνδρομητών με σκοπό τη σύνδεση σε δίκτυο παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, τα αναγκαία στοιχεία που μπορούν να συλλέγουν οι εταιρείες είναι :

α) Αντίγραφο Α.Δ.Τ. και λογαριασμού ΔΕΗ – ΟΤΕ.

β) Αν η πληρωμή γίνεται μέσω πιστωτικής κάρτας, αντίγραφο πιστωτικής.

γ) Αν για την πληρωμή δεν χρησιμοποιείται πιστωτική κάρτα, ζητείται η επίδειξη εκκαθαριστικού της Δ.Ο.Υ. ή αντίγραφο της φορολογικής δήλωσης του υποκεμένου (Αθήνα, 13.11.2000).

4.3. ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΥΠΟΥ Α' (29-11-2000)

Η Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων σκέφτηκε σύμφωνα με το νόμο :

- Η έκδοση πιστοποιητικών στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' από τα στρατολογικά γραφεία της χώρας, τα οποία βασίζονται στα δεδομένα καταχωρισμένα από αυτά στα αρχεία τους, πρέπει να περιλαμβάνουν μόνο όσα στοιχεία είναι απαραίτητα για τον σκοπό τον οποίο αυτά επιτελούν. Η αναγραφή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου που δεν ανταποκρίνεται στον σκοπό της επεξεργασίας, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η αναγραφή σε αυτά της κρίσης σωματικής ικανότητας και του τύπου ικανότητας με τον οποίο κάποιος ολοκλήρωσε τη θητεία του, είναι περιττή και παράνομη.
- Συγκεκριμένα, σκοπό του πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' αποτελεί η πιστοποίηση του ότι κάποιος εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή ότι απαλλάχτηκε νόμιμα από αυτές. Η αναγραφή επομένως στο πιστοποιητικό οποιουδήποτε άλλου δεδομένου και ιδιαίτερα, η αναγραφή προσωπικών στοιχείων, που έχουν σχέση ή υποδηλώνουν την ψυχική ή σωματική κατάσταση της υγείας προσώπου μετά την ολοκλήρωση της στρατιωτικής του θητείας, αντίκειται στις διατάξεις του νόμου 2472/1997.

Για τους λόγους αυτούς :

- Το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' πρέπει να αναγράφει αποκλειστικά και μόνο τα παραπάνω δεδομένα :
1. Ότι κάποιος εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και
 2. Σε περίπτωση απαλλαγής, ότι απαλλάχτηκε νόμιμα από αυτές, χωρίς να αναγράφεται και ο συγκεκριμένος λόγος απαλλαγής.

Πρέπει να τονίσουμε πως τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να :

α) Συλλέγονται με θεμιτό και νόμιμο τρόπο για καθορισμένους, σαφείς, και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα.

γ) Να είναι ακριβή και εφόσον χρειάζεται να υποβάλλονται σε ενημέρωση.

4.4. ΟΔΗΓΙΑ : "Οδηγία για τα κλειστά κυκλώματα" (Α.Π. 1122/26-9-00)

- Η Αρχή συζήτησε το θέμα των κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης και στη συνέχεια, σύμφωνα με το άρθρο 19, Παρ. του Ν. 2472-97, εξέδωσε τις παρακάτω οδηγίες :

A) Κριτήριο για τη νομιμότητα της επεξεργασίας είναι : α) η αρχή της αναγκαιότητας, σύμφωνα με την οποία η επεξεργασία επιτρέπεται εφόσον ο σκοπός της δεν μπορεί να επιτευχθεί εξίσου αποτελεσματικά αλλά λιγότερο επαχθή για το άτομο μέσα (όπως π.χ. ανιχνευτές στην είσοδο και έξοδο κλειστών χώρων) και β) η αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με την οποία το έννομο συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας πρέπει να υπερέχει καταφανώς, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν βλάπτονται οι προσωπικές τους ελευθερίες.

B) Τα δεδομένα που συλλέγονται με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης πρέπει να είναι συναφή και πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται για να επιτευχθεί ο σκοπός της επεξεργασίας. Θα πρέπει τα σημεία στα οποία εγκαθίστανται οι σταθερές βιντεοκάμερες και ο τρόπος λήψης που καθορίζονται να είναι έτσι τοποθετημένα ώστε να μη συλλέγονται περισσότερα δεδομένα από όσα είναι απολύτως απαραίτητα για τον σκοπό που επιδιώκεται.

Παράδειγμα :

- Αν το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης ενός καταστήματος ή Τράπεζας αποβλέπει στην πρόληψη της κλοπής Αγαθών ή αποτροπή ληστείας, τα δεδομένα που συλλέγονται δεν θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μπορούν να χρησιμεύουν για τον έλεγχο της συμπεριφοράς ή της απόδοσης των εργαζομένων.

Γ) Σε ανοιχτούς χώρους, οι βιντεοκάμερες πρέπει να είναι τοποθετημένες σε τέτοια σημεία, ώστε να μην είναι δυνατή η λήψη εικόνων της εισόδου ή του εσωτερικού κατοικιών (Άρθρο 19 Ν. 2472/1997).

4.5. ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ (Απόφαση Αρ. : 35/2001)

Η Αρχή, αφού έλαβε υπ' όψιν τα παρακάτω :

Οι γονείς της μαθήτριας ***, και ***, προσφεύγουν στην αρχή και καταγγέλλουν παραβίαση προσωπικών δεδομένων που αφορούν την κόρη τους ***.

Συγκεκριμένα, την ώρα του μαθήματος των θρησκευτικών, η καθηγήτρια αφαίρεσε ένα τετράδιο από τη μαθήτρια ***, 14 ετών, παρά τη ρητή άρνηση της μαθήτριας και τη δήλωσή της πως αφορούσε προσωπικές σημειώσεις της ίδιας, και μιας συμμαθήτριάς της, άσχετες με το μάθημα. Οι γονείς της μαθήτριας, ζήτησαν από το γυμνασιάρχη και από το σύλλογο καθηγητών όπου τους παρέπεμπε ο τελευταίος, να τους επιστραφεί το τετράδιο, αλλά το αίτημα απορρίφθηκε με απόφαση του συλλόγου να παραμείνει το τετράδιο στο αρχείο του σχολείου μέχρι το τέλος του σχολικού έτους ώστε να συνεκτιμηθεί ως προς τη διαγωγή των εν λόγω μαθητριών.

Το περιεχόμενο του τετραδίου έγινε γνωστό στην καθηγήτρια όσο και στο γυμνασιάρχη καθώς και στον προϊστάμενο της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

- Η βίαιη και χωρίς τη θέληση της μαθήτριας αφαίρεση του τετραδίου, η παράδοση του στο σύλλογο καθηγητών και πολύ περισσότερο η ανάγνωση του περιεχομένου του αποτελούν πράξεις που εξέρχονται του καλώς εννοούμενου δικαιώματος του καθηγητή για επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων εις βάρος του μαθητή και επομένως η επεξεργασία και καταχώριση του τετραδίου σε αρχείο είναι ΠΑΡΑΝΟΜΗ. Η προβολή της προσωπικότητας του μαθητή στην κρίσιμη ηλικία της εφηβείας είναι ασυγκρίτως βαρύτερη του οφέλους που θα επιφέρει σε αυτόν η πειθαρχική ποινή που τυχόν θα επιβληθεί, αλλά και του γενικού οφέλους που θα επιφέρει στη μαθητική κοινότητα η τιμωρία αυτή.

- Για τους λόγους αυτούς :

Διατάσσει να επιστραφεί το τετράδιο στη μαθήτριά στην οποία ανήκει και να καταστραφούν τυχόν φωτοαντίγραφα που τηρούνται στο αρχείο του σχολείου.

4.6. Απόφαση για τα "reality" (Αποφ. Αρ. 92/2001)

Η εταιρεία «ΕΝΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» με την από 30-05-01 δήλωσή της ανακοίνωσε στην Αρχή τη δημιουργία Αρχείου με σκοπό την επιλογή προσώπων για τη συμμετοχή τους σε εκπομπή "reality".

Αυτοί που θα επιλεγούν υποχρεούνται να ζήσουν 112 ημέρες μαζί σε ειδικό στούντιο. Κατά τη χρονική περίοδο αυτή δεν θα έχουν την παραμικρή επικοινωνία με τον εξωτερικό κόσμο. Θα έχουν εγκαταλείψει κάθε επαγγελματική οικογενειακή και κοινωνική τους δραστηριότητα.

Το σπίτι είναι εξοπλισμένο με βιντεοκάμερες και θα καταγράφεται κάθε τους κίνηση ή ήχος, εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο. Θα παρακολουθούνται συνεχώς από τους παραγωγούς και το κοινό. Είναι μάλιστα υποχρεωμένοι όταν δεν κοιμούνται να φέρουν ασύρματο μικρόφωνο.

Στο μοντάζ συλλέγονται οι πιο ενδιαφέρουσες στιγμές κατά την κρίση του παραγωγού και όχι του παίχτη οι οποίες θα προβάλλονται για το χρονικό διάστημα των 45' ημερησίως.

Η αποχώρηση από το σπίτι είναι ελεύθερη, αλλά πρέπει να δηλωθεί στο δωμάτιο «εξομολόγησης» και να εξηγηθούν οι λόγοι αποχώρησης, η οποία επίσης μεταδίδεται.

- Με βάση τα στοιχεία αυτά είναι φανερό ότι για λόγους εξυπηρέτησης των αναγκών της εκπομπής, οδηγείται σε εξαφάνιση η ιδιωτική ζωή ως πυρήνας της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Η αναλαμβανόμενη αυτή υποχρέωση οδηγεί στον εξευτελισμό της αξίας του ανθρώπου κατά παράβαση του άρθρου 251.

Ο παίχτης γνωρίζει ότι δεν υπάρχει γι' αυτόν περίπτωση ιδιωτικότητας. Ελέγχεται η παραμικρή κίνησή του, δεν μπορεί να αποκρύψει καμία δραστηριότητά του. Πολλές φορές εξευτελίζεται χωρίς ο ίδιος να το αντιλαμβάνεται.

Ακόμη και ο ύπνος του παρακολουθείται και προβάλλεται. Όλα αυτά συνοδεύονται με την πλήρη απομόνωσή του από τον εξωτερικό κόσμο.

- Μ' αυτές τις συνθήκες η συναίνεση του υποκειμένου η οποία νομιμοποιεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας να συλλέξει προσωπικά στοιχεία είναι αντισυνταγματική, παράνομη και αντίθετη με τα χρηστά ήθη.

Αποδείχθηκε ότι υπεύθυνος επεξεργασίας και τήρησης του αρχείου είναι η ανώνυμη εταιρεία «ΕΝΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» και όχι ο σταθμός, ο οποίος απλά θα προβάλλει την εκπομπή. Πρέπει λοιπόν να επιβληθούν οι δέουσες διοικητικές κυρώσεις, σε βάρος της εταιρείας.

- Γι' αυτούς τους λόγους αποφάσισε :

Διατάσσει τη διακοπή της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων βάσει των οποίων σχηματίζεται αρχείο από την Α.Ε. με την επωνυμία «ΕΝΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» για τους σκοπούς των "reality".

4.7. Απόφαση για τα πιστοποιητικά Οικογενειακής κατάστασης που εκδίδουν οι δήμοι (Απόφαση Αρ. 65/2001).

- Η Αρχή έλαβε υπ' όψιν τα παρακάτω :

1) Τις διατάξεις του Ν. 2472/97 και ειδικότερα των άρθρων 2, 3, 4, 5 και 7. Σκέφτηκε σύμφωνα με το νόμο.

- Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 2472/97 τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

A) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία.

B) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

Τα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης που εκδίδουν οι δήμοι σε διάφορες περιπτώσεις (εγγραφή σε γυμνάσιο, στρατολογική κατάταξη, χορήγηση στεγαστικών δανείων, κλπ) πρέπει να περιλαμβάνουν μόνο όσα στοιχεία είναι απαραίτητα για τον σκοπό τον οποίο αυτά επιτελούν. Η αναγραφή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου που δεν ανταποκρίνεται στο σκοπό της επεξεργασίας είναι περιττή και παράνομη.

Κατά συνέπεια, εν όψει του σκοπού της επεξεργασίας που είναι η διαπίστωση της οικογενειακής κατάστασης, τα ακόλουθα στοιχεία, υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας :

α) Το θρήσκευμα, διότι ανάγεται στον εσωτερικό κόσμο του ατόμου και είναι μη αναγκαίο για την πιστοποίηση της οικογενειακής κατάστασης.

β) Προσδιορισμοί σχετικοί με τα τέκνα, δηλαδή, αν είναι αναγνωρισμένα ή όχι, αν είναι από πρώτο ή δεύτερο γάμο κλπ, διότι η εν λόγω αναγραφή δεν εξυπηρετεί το σκοπό της επεξεργασίας.

- Γι' αυτούς τους λόγους:

- Κρίνει ότι η αναγραφή στα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης του θρησκείματος και των προσδιορισμών που αφορούν τα τέκνα (υιοθετημένα, αναγνωρισμένα κτλ) θα πρέπει στο εξής να παραλείπεται.

4.8. **ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΞΙΧΝΙΑΣΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΣΗΣ (Γνωμοδότηση Αρ. 15/2001)**

1. Η Αρχή γνωμοδοτεί :

Εν όψει της κατάρτισης σχεδίου νόμου για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος διατυπώθηκε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης αίτημα για γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με τη χρήση του DNA για σκοπούς εξιχνίασης εγκλημάτων. Η Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων νομιμοποιείται να εκφέρει γνώμη επί του θέματος καθώς στην περίπτωση της χρήσης του DNA για τους προαναφερόμενους σκοπούς πρόκειται χωρίς αμφιβολία για τη συλλογή, παραγωγή και επεξεργασία δεδομένων που αφορούν ένα άτομο.

2. Η Αρχή αντιλαμβάνεται ως "γενετικά δεδομένα" όλα τα δεδομένα τα οποία αφορούν τα κληρονομικά χαρακτηριστικά ή τα πρότυπα κληρονομικότητας αυτών των χαρακτηριστικών σε μία ομάδα ατόμων. Επίσης όλα τα δεδομένα για τους φορείς γενετικής πληροφορίας σε μια ατομική ή γενετική γραμμή που σχετίζονται με οποιαδήποτε άποψη της υγείας ή της ασθένειας, είτε πρόκειται για αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά είτε όχι. Τα γενετικά δεδομένα σχετίζονται τόσο με την υγεία, αλλά ταυτόχρονα θεωρούνται ως δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική καταγωγή επισημαίνεται ότι ο Ν. 2472/97 κατατάσσει τις κατηγορίες αυτές στα λεγόμενα ευαίσθητα δεδομένα.
3. Η Αρχή επισημαίνει τις ιδιαιτερότητες που εντοπίζονται στην περίπτωση των γενετικών πληροφοριών : α) η γενετική πληροφορία είναι μοναδική, β) από τις γενετικές αναλύσεις προκύπτει μια εικόνα του προσώπου που δεν αφορά μόνο το παρόν, αλλά ταυτόχρονα το παρελθόν και το μέλλον του καθώς μπορεί να αποκαλύψει π.χ. την προδιάθεση για ανάπτυξη ορισμένων ασθενειών, γ) η πληροφορία που προκύπτει δεν αφορά μόνο το άτομο από το οποίο λαμβάνεται το γενετικό υλικό αλλά και τους συγγενείς του που βρίσκονται στην ίδια γενετική γραμμή.
4. Εκτίμηση της Αρχής είναι πως η συλλογή και επεξεργασία γενετικών δεδομένων ενέχει σοβαρότατους κινδύνους για τους πολίτες και τα δικαιώματά τους. Η γνωστοποίηση των δεδομένων που προκύπτουν από τις γενετικές εξετάσεις μπορεί να οδηγήσει σε κατηγοριοποίηση των ανθρώπων και σε τελευταία ανάλυση στον στιγματισμό και τον κοινωνικό αποκλεισμό τους.

5. Η ανάλυση του DNA προβάλλεται τον τελευταίο καιρό ως πανάκεια για την εξιχνίαση σοβαρών εγκλημάτων. Λόγω των ιδιοτήτων της γενετικής πληροφορίας, της έντασης και δραστηριότητας της προσβολής που εμπεριέχει η ανάλυση του DNA επιβάλλεται ο περιορισμός της χρήσης της για τη διαπίστωση της ταυτότητας του δράστη μόνο εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ενοχής ή ανάμειξης σε συγκεκριμένη ενέργεια. Προληπτική λήψη και ανάλυση γενετικού υλικού θα πρέπει να αποκλειστεί.
6. Η νομοθετική ρύθμιση θα πρέπει να αναφέρεται και στην υποχρέωση καταστροφής του ληφθέντος γενετικού υλικού μετά την εκπλήρωση του σκοπού που επιδιώκεται δηλαδή την πιστοποίηση της ταυτότητας. Εφόσον η διαπίστωση της ταυτότητας είναι δεδομένη, η καταστροφή πρέπει να αφορά κάθε πληροφορία η οποία θα έχει ενδεχομένως προκύψει από τη γενετική ανάλυση.
7. Τέλος, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η γενετική ανάλυση για τη διαπίστωση της ταυτότητας καθώς και η καταχώρηση και επεξεργασία των αντίστοιχων γενετικών δεδομένων θα διεξάγεται με τις κατάλληλες μεθόδους και διαδικασίες ώστε να αποτρέπεται η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση καθώς και κάθε οποιαδήποτε παρέμβαση.

Λόγω της ιδιαιτερότητας των δεδομένων θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται ενισχυμένα μέτρα ασφαλείας των συστημάτων και των δεδομένων που παράγονται ή υφίστανται επεξεργασία.

**4.9. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ
ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ
(Γνωμοδότηση Αρ. 86/001)**

Στις 13-06-01 ο Πρόεδρος, ο Διευθυντής και ο Νομικός Σύμβουλος του Κέντρου Ειδικών Λοιμώξεων (ΚΕΕΛ) επισκέφθηκαν τον Πρόεδρο της Αρχής και του επέστησαν την προσοχή στην Παρ. 2 του άρθρου 54 του πρόσφατου νόμου 2910/2001 «Είσοδος και παρανομία αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια κλπ» (Α' 91/02.05.2001).

Η διάταξη αυτή ορίζει:

Οι διευθυντές ξενοδοχείων, παραθεριστικών κέντρων, κλινικών και θεραπευτηρίων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία ή την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την άφιξη και αναχώρηση αλλοδαπών που φιλοξενούν.

1. Τα στοιχεία που οι διευθυντές κλινικών και θεραπευτηρίων οφείλουν να διαβιβάζουν στην οικεία αστυνομική αρχή περιλαμβάνουν τα στοιχεία της ταυτότητας των αλλοδαπών ασθενών. Πρόκειται καταρχήν για "απλά" δεδομένα που θα μπορούσαν εν τούτοις να καταστούν ευαίσθητα αν προέκυπτε από αυτά (έσω και έμμεσα) ότι ο συγκεκριμένος αλλοδαπός πάσχει από κάποια ασθένεια και ποια.

Τα δεδομένα αυτά συλλέγονται για να καταχωρηθούν σε δύο τουλάχιστον αρχεία, δηλαδή του νοσηλευτηρίου από τη μία, και της αστυνομικής αρχής από την άλλη.

Η διαφοροποίηση ημεδαπών και αλλοδαπών σε ότι αφορά την είσοδο και παρανομή τους στην χώρα είναι θεμιτή.

Διότι οι αλλοδαποί δεν έχουν – ούτε θα μπορούσαν να διεκδικήσουν – τα ίδια δικαιώματα με τους ημεδαπούς. Η διαφορετική μεταχείριση των μεν από τους δε, δεν μπορεί να αφορά την ενάσκηση δικαιωμάτων για τα οποία το Σύνταγμα αποκλείει κάθε είδους διαφοροποίηση έμμεση ή άμεση.

4.10 ΜΕΡΟΣ Γ΄ : ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η υποχρέωση των υπεύθυνων επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 2472/1997 να γνωστοποιήσουν τα αρχεία τους για τα οποία δεν υπόκεινται στις εξαιρέσεις όπως αυτές έχουν ήδη δημοσιευτεί σύμφωνα με το άρθρο 7^Α (για παράδειγμα, αρχεία πελατών – προμηθευτών και προσωπικού, αρχεία δικηγόρων, ιατρών), καθώς και να ζητήσουν πιθανή άδεια λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα (άρθρο 7), άδεια διασύνδεσης (άρθρο 8) ή / και άδεια διαβίβασης σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδήγησε στην υποβολή προς την Αρχή εννιακοσίων ενενήντα (990) γνωστοποιήσεων. Είναι αξιοσημείωτο ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2001, έγινε μια ποιοτική αλλαγή στο περιεχόμενο των γνωστοποιήσεων, δηλαδή πολλοί υπεύθυνοι της επεξεργασίας προσκόμισαν συμπληρωματικά στοιχεία για την γνωστοποίηση που είχαν υποβάλει σε παρελθοντικό χρόνο, ενώ παράλληλα πολλοί που είχαν γνωστοποιήσει τα αρχεία τους με χρήση ιδίων εγγράφων υπέβαλαν για δεύτερη φορά τη γνωστοποίηση με χρήση των επίσημων εντύπων (1.0, 2.0, κλπ.) της Αρχής Προστασίας Δεδομένων.

Συγκριτικά με τα δύο προηγούμενα έτη, ο αριθμός των γνωστοποιήσεων που κατατέθηκαν παρουσίασε έντονη κάμψη, φαινόμενο το οποίο ερμηνεύεται ως εξής :

1. Οι υπεύθυνοι της επεξεργασίας είχαν ήδη γνωστοποιήσει τα αρχεία τους τα δύο τελευταία έτη.
2. Οι εξαιρέσεις, και όπως αυτές ενσωματώθηκαν στον Ν. 2472/1997 με το άρθρο 7^Α, οδήγησαν σε μια σημαντικά ποιοτική διαφοροποίηση των αρχείων που έπρεπε να γνωστοποιηθούν και τα οποία είναι σαφώς λιγότερα από τα ήδη λειτουργούντα αρχεία.
3. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας ασχολήθηκαν περισσότερο με την ποιοτική αναβάθμιση των στοιχείων που είχαν ήδη γνωστοποιήσει.

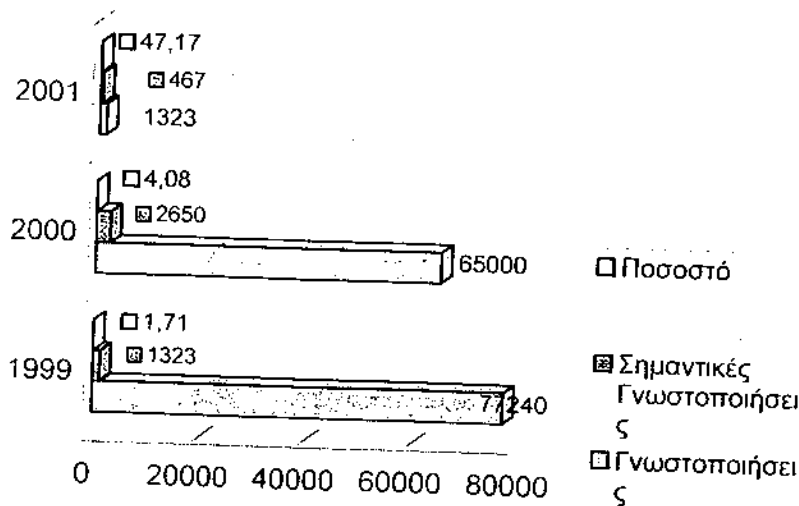
Συγκριτικά λοιπόν, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε από τα δύο προηγούμενα έτη, ο αριθμός των γνωστοποιήσεων αναλύεται στον παρακάτω πίνακα :

<u>Γνωστοποιήσεις 1999-2001</u>			
100000			
80000	77240		
60000		65000	
40000			
20000			
0			990
	Έτος 1999	Έτος 2000	Έτος 2001

Σε σχέση με τα δύο προηγούμενα έτη, ο παρακάτω πίνακας συνδυάζει εκτός από τον αριθμό των γνωστοποιήσεων που κατατέθηκαν, τον αντίστοιχο αριθμό των σημαντικών κατά την κρίση της Αρχής γνωστοποιήσεων για κάθε έτος και σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία :

Σε σχέση με τα δύο προηγούμενα έτη, ο παρακάτω πίνακας συνδυάζει, εκτός από τον αριθμό των γνωστοποιήσεων που κατατέθηκαν, τον αντίστοιχο αριθμό των σημαντικών κατά την κρίση της Αρχής γνωστοποιήσεων για κάθε έτος και σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία:

Σημαντικές Γνωστοποιήσεις 1999-2001

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, παρόλο που ο αριθμός των γνωστοποιήσεων μειώθηκε το 2001, αντίστοιχα παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση του ποσοστού των σημαντικών γνωστοποιήσεων (δηλαδή επέχουν αίτηση άδειας ή αφορούν μεγάλους οργανισμούς, Δημόσιο, τράπεζες, κλπ). Από το 1,71% του ποσοστού για το έτος 1999, είχαμε 4,08% για το έτος 2000 για να προσεγγίσουμε το 15,96% για το έτος 2001, είχαμε δηλαδή, ποιοτικά, τετραπλασιασμό στον αριθμό των σημαντικών γνωστοποιήσεων.

Οι πιο σημαντικές γνωστοποιήσεις από την άποψη της συλλογής και διακίνησης προσωπικών δεδομένων και οι αιτήσεις χορήγησης αδειών μπορούν να αναλυθούν περαιτέρω σύμφωνα με τις κατηγορίες που αναγράφονται στον παρακάτω πίνακα.

Κατηγορία	Αριθμός
Εταιρείες προώθησης πωλήσεων, διαφημιστικές, τηλεοπτικοί σταθμοί	39
Τράπεζες, Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, ΕΛΔΕ	104
Εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, Internet Service Providers, Ηλεκτρονικού Εμπορίου	40
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	19
Φαρμακευτικές εταιρείες	3
Διαγνωστικά κέντρα, Κλινικές, Νοσοκομεία	66
Ινστιτούτα παροχής υπηρεσιών διατροφής – Γυμναστήρια	48
Ασφαλιστικά Ταμεία	3
Ασφαλιστικές εταιρείες	22
Δημόσιο, Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας	115
Λοιποί οργανισμοί	8
Σύνολο	467

Διαγραμματικά τα παραπάνω στοιχεία είναι ως εξής :

Σύμφωνα με την Οδηγία 1122/26-9-2000 της Αρχής, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας που διατηρούν κλειστά κυκλώματα βιντεοσκόπησης προέβησαν σε γνωστοποίηση. Οι γνωστοποιήσεις που κατατέθηκαν στην Αρχή και αφορούν κλειστά κυκλώματα ανέρχονται στις 38.

Επίσης σε γνωστοποίηση, εντός του 2001, προέβησαν και τα παρακάτω τέσσερα (4) Υπουργεία : Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εθνικής Άμυνας, Τύπου και Πολιτισμοί.

Η διείσδυση των υπηρεσιών του Διαδικτύου (Internet) στην Ελλάδα είναι εντονότερη για το έτος 2001 καθώς οι περισσότερες πληροφορίες για την υλοχρέωση γνωστοποίησης δίνονται απευθείας από το δικτυακό τόπο της Αρχής (<http://www.dpa.gr>). Η συγκεκριμένη διεύθυνση αποτέλεσε και το 2001 σημαντική πηγή διάδοσης των εντύπων γνωστοποιήσεων. Πρακτικά η προμήθεια των εντύπων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων γίνεται με τους παρακάτω τρόπους (όπως εμφανίζονται στο παρακάτω διάγραμμα) και με τα αντίστοιχα ποσοστά διείσδυσης :

4.11. Προβλήματα

Οι εκτεταμένες εξουσίες και αρμοδιότητες της ελέγχουσας αρχής ενέχουν κίνδυνο γραφειοκρατικοποίησης των διαδικασιών της.

Η Αρχή, επιφορτισμένη με τον έλεγχο αλλά και τη λήψη αποφάσεων, βρίσκεται σε μια δύσκολη κατάσταση : είναι όργανο προστασίας των πολιτών, αλλά ταυτόχρονα και μηχανισμός διαμεσολάβησης και εξισορρόπησης συμφερόντων τα οποία είναι υποχρεωμένη να σταθμίσει και να εκφράσει το αποτέλεσμα της στάθμισης αυτής. Η Αρχή θα λάβει υπ' όψιν και τις οικονομικές, πολιτικές και διοικητικές συνθήκες και ανάγκες, το «ευρύτερο δημόσιο συμφέρον». Δεν θα είναι απόκλιση από το σκοπό της αλλά η λογική συνέπεια των αρμοδιοτήτων της. Πρέπει να σημειωθεί ότι ως πρόβλημα προσδιορίζεται αυτό και συνιστά, κυρίως για το νομοθέτη, το ζητούμενο ή ακόμα το λόγο ύπαρξης μιας τέτοιας Αρχής.

4.12. Λύσεις

Η δραστηριότητα της Αρχής δεν θα πρέπει να καθορίζεται μόνο από τις εισροές αιτήσεων και προβλημάτων αλλά και από δικές της επιλογές. Η δράση της πρέπει να βασίζεται σε διαρκή και αμφίδρομο διάλογο με τους πολίτες. Συνεπώς η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης αλλά και η ενεργοποίηση των πολιτών ώστε να ασκούν τα δικαιώματά τους, πρέπει να αποτελέσει πρωταρχικό μέλημα της Αρχής.

Γενικά, η Αρχή πρέπει να στέκεται με εγρήγορση και αυτοκριτική διάθεση απέναντι στο έργο που έχει αναλάβει, να εντοπίζει τις αδυναμίες και τα όριά της και να τα ομολογεί.

Βιβλιογραφία

- "Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων" (Ετήσια Έκθεση) – 2000 – 2001 –
- Προστασία Προσωπικών Δεδομένων - Α.Γ. ΚΑΙΣΗΣ - Ν.Α.Μ. - Παρασκευόπουλος ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
- "Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" – Νόμος 2472/97 (ενσωμάτωση των τροποποιήσεων (ΦΕΚ 84/2000, ΦΕΚ 109/2001)
- "Προστασία Προσωπικών Δεδομένων" – Λίλιαν Μήτρου 342-0858 – ΜΗΤ. 1999 – ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ

